

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Comunicación oral e escrita		Código	612G01004
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	2º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	LetrasSocioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	González Neira, Ana María	Correo electrónico	ana.gneira@udc.es	
Profesorado	Fonseca Blanco, Xavier	Correo electrónico	xavier.fonseca@udc.es	
	González Neira, Ana María		ana.gneira@udc.es	
Web				
Descrición xeral	O propósito desta asignatura é mellorar a capacidade do alumnado para expresarse de xeito oral e por escrito en calquera contexto, especialmente no que ten que ver coas rutinas e prácticas profesionais do Dereito, ademais de coñecer as sinerxias e necesidades expresivas dos diferentes medios de comunicación -escritos, audiovisuais e multimedia-, con especial atención ao léxico, á capacidade de argumentación e á necesidade de simplificación e modernización da linguaxe xurídica.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A8	Coñecementos básicos de argumentación xurídica.
A11	Capacidade de comprender e de redactar documentos xurídicos.
A12	Manexo da oratoria xurídica. (Capacidade de expresarse apropiadamente en público).
A13	Dominio das novas tecnoloxías aplicadas ao dereito.
B2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B10	Traballar de forma colaborativa.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo, amosando capacidade de expresión tanto oral como escrita en calquera das linguas oficiais da comunidade autónoma, así como nun idioma estranxeiro.
B13	Capacidade para utilizar a rede informática (internet) na obtención de información e na comunicación de datos e, en xeral, capacidade para empregar as ferramentas básicas das TIC necesarias para o exercicio da súa profesión.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Capacidade de expresión tanto oral como escrita, con especial atención á linguaxe xurídica	A8	B2	C1
	A11	B4	
	A12		
Capacidade de se expresar axeitadamente en público e de manexar a oratoria e a argumentación xurídica	A8	B12	C1
	A12	B2	
		B4	
Capacidade para empregar internet e as ferramentas básicas das TIC necesarias para o exercicio da súa profesión	A13	B13	C6
			C7

Traballar de forma colaborativa e comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo	A11 A12	B10 B12 B4	C1
---	------------	------------------	----

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. A Comunicación	1.1. Definición. 1.2. Características 1.3. Tipos de comunicación
TEMA 2. Linguaxe xurídica	2.1 Definición 2.2 Características
TEMA 3. Escribir para falar.	3.1. Organización do texto escrito. 3.2. Técnicas de comunicación escrita aplicadas ao Dereito. 3.3. O proceso de redacción. 3.4. Documentación e bases especializadas.
TEMA 4. Modernización e simplificación da linguaxe xurídica.	4.1. A Comisión de Modernización da Linguaxe Xurídica. 4.2. Informe da Comisión de Modernización da Linguaxe Xurídica. 4.3. O dereito para comprender. 4.4. Recomendacións aos profesionais. 4.5. Recomendacións ás institucións. 4.6. Recomendacións aos medios de comunicación.
TEMA 5. Locución, entoación e presentación	5.1. Audiencia e medo a falar en público. 5.2. Principios básicos da exposición oral. 5.3. Clases e xéneros de discurso. 5.4. A exposición.
TEMA 6. Oratoria, elocuencia e argumentación.	6.1. Retórica, Oratoria e Dialéctica. 6.2. Os recursos retóricos. A persuasión 6.3. A argumentación: tese, argumentos e conclusión 6.4. Técnicas argumentativas
TEMA 7. Comunicación non verbal.	7.1. Definición e concepto. 7.2. Características. 7.3. A linguaxe corporal: posta en escena. 7.4. Ethos, pathos e logos. 7.5. Kinesia, paralingüística e proxémica. 7.6. Casuística de cada medio de comunicación. 7.7. Conceptos básicos: márketing, público obxectivo, posicionamento. 7.8. Comunicación imaxe: cualidades do orador/a.
TEMA 8. Aplicación aos medios de comunicación	8.1. Xornalismo xudicial. 8.2. Protocolo de Comunicación da Xustiza. 8.3. Contorna legal, normativa orgánica e regulamentaria. 8.4. As oficinas de comunicación do Poder Xudicial. 8.5. Información xudicial: límites. 8.6. Información xudicial e transparencia. 8.7. Uso das linguas cooficiais.
TEMA 9. Utilización de apoios multimedia	9.1 Comunicación Web. 9.2. Redes sociais: Facebook, Twitter e Instagram. 9.3 Presentación con Power Point

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 A11 A12 A13 C7	26	12	38
Obradoiro	A11 A13 B10 B12 B13 B2 B4 C1	12	24	36
Presentación oral	A8 A12 B10 B12 B13 B2 B4 C1 C6	11	22	33
Traballos tutelados	A8 A11 A12 A13 B10 B12 B13 B2 B4 C1 C6 C7	0	21	21
Proba práctica	A8 A11 A13 B13 B2 B4 C1 C6	7	12	19
Proba mixta	A8 A13 B13 C1 C6	2	0	2
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clases expositivas sobre o temario da materia.
Obradoiro	Actividades que se realizarán individualmente ou en grupo. Clases prácticas.
Presentación oral	Probas de comunicación oral.
Traballos tutelados	Traballo tutelado seguindo as pautas definidas polo/a docente.
Proba práctica	Traballo escrito.
Proba mixta	Proba na que se avalía a asimilación dos contidos e a capacidade de pór en práctica as destrezas propias da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Presentación oral Traballos tutelados	A atención personalizada ao alumnado realizarase a través do seguimento e corrección dos traballos tutelados, así como das diversas prácticas que terán que realizar durante o cuadrimestre. Para o desenvolvemento desta atención personalizada contémplanse titorías presenciais, xunto co seguimento continuo na aula e a través de Moodle.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Presentación oral	A8 A12 B10 B12 B13 B2 B4 C1 C6	Probas de comunicación oral. A parte de comunicación oral avaliarase ao 100% con estas probas.	30
Traballos tutelados	A8 A11 A12 A13 B10 B12 B13 B2 B4 C1 C6 C7	Traballo para avaliar a competencia en comunicación escrita.	20
Proba práctica	A8 A11 A13 B13 B2 B4 C1 C6	Prácticas de escritura.	10
Proba mixta	A8 A13 B13 C1 C6	Exame final da materia no que serán avaliados os coñecementos teóricos e prácticos de expresión escrita adquiridos durante a mesma.	40

Observacións avaliación

Dado que é unha materia eminentemente práctica, o peso maioritario desta recae, sobre todo, nos traballos realizados polo alumnado. O 40% da avaliación total procede da proba obxectiva sobre a teoría impartida nas clases maxistras que está nos apuntes da materia. Esta proba realizarase na data establecida pola Facultade. O 60% restante responde á avaliación das prácticas realizadas ao longo do curso.

Para superar a materia é necesario aprobar os traballos prácticos plantexados na clase e obter un 2 (20 sobre 100) no exame final. A realización de tódalas prácticas é obrigatoria.

Penalizarase o plaxio.

A

realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Unha falta de ortografía supón que non se correxirá ese traballo, exercicio ou exame.

O alumnado que goce de dispensa académica deberá porse en contacto cos docentes da asignatura antes do día 15 de febreiro, a fin de acordar un itinerario personalizado que supla as ausencias nas aulas. Fóra desta data non serán atendidas peticións deste tipo.

Aqueles

estudantes que non completen o proceso de avaliación continua ou/e que non se presentaron ao exame da convocatoria oficial poderán optar á segunda oportunidade establecida polo calendario de exames oficiais. Nesta convocatoria o docente fixará un novo prazo de entrega dos traballos prácticos antes da data prevista para a convocatoria oficial do exame. No caso de que tivera aprobada a parte práctica ou teórica na primeira oportunidade, gardaríase a nota para a segunda.

Os/as alumnos/as deberán consultar semanalmente o Campus Virtual (Moodle), pois será o espazo a través do cal se lles comunicará toda a información necesaria sobre a materia: documentos, avisos e calificacións.

@font-face

```
{font-family:"Cambria Math";
panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4;
mso-font-charset:0;
mso-generic-font-family:roman;
mso-font-pitch:variable;
mso-font-signature:3 0 0 0 1 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal
{mso-style-unhide:no;
mso-style-qformat:yes;
mso-style-parent:"";
margin:0cm;
margin-bottom:.0001pt;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman",serif;
```


mso-fareast-font-family:"Times New Roman";}p
{mso-style-priority:99;
mso-margin-top-alt:auto;
margin-right:0cm;
mso-margin-bottom-alt:auto;
margin-left:0cm;
mso-pagination:widow-orphan;
font-size:12.0pt;
font-family:"Times New Roman",serif;
mso-fareast-font-family:"Times New Roman";}.MsoChpDefault
{mso-style-type:export-only;
mso-default-props:yes;
font-family:"Calibri",sans-serif;
mso-ascii-font-family:Calibri;
mso-ascii-theme-font:minor-latin;
mso-fareast-font-family:Calibri;
mso-fareast-theme-font:minor-latin;
mso-hansi-font-family:Calibri;
mso-hansi-theme-font:minor-latin;
mso-bidi-font-family:"Times New Roman";
mso-bidi-theme-font:minor-bidi;
mso-fareast-language:EN-US;}div.WordSection1
{page:WordSection1;}

Fontes de información

Bibliografía básica

- CASADO, Manuel (2012). El castellano actual. Usos y normas. Pamplona: EUNSA
- RAE (Real Academia de la Lengua Española) (2012). Ortografía básica de la lengua española. Madrid: RAE
- RAE (Real Academia de la Lengua Española) (2014). Diccionario de la lengua española : [Edición del Tricentenario]. Madrid : Espasa Calpe
- Ministerio de Justicia (2011). Informe de la Comisión de modernización del lenguaje jurídico. Ministerio de Justicia
- Consejo General del Poder Judicial (2018). Protocolo de Comunicación de la Justicia. Madrid: Consejo General del Poder Judicial
- Carretero (2019). Comunicación para juristas. Tirant Lo Blanch

Bibliografía complementaria

- BOEGLIN NAUMOVIC, Martha (2007). Leer y redactar en la universidad : del caos de las ideas al texto estructurado. Sevilla : MAD
 - CASSANY, Daniel (2007. 14ª ed.). La cocina de la escritura. Barcelona : Anagrama
 - FIGUERAS, Carolina (2001). Pragmática de la puntuación. Barcelona : Octaedro
 - JIMÉNEZ YÁÑEZ DE BARBER, Ricardo; MANTECÓN SANCHO, Joaquín (2012). Escribir bien es de justicia : técnicas de expresión escrita para juristas. Cizur Menor : Aranzadi-Thomson Reuters
 - MONTOLÍO, Estrella (coordinadora) (2000). Manual práctico de escritura académica. Barcelona : Ariel
 - VILCHES VIVANCOS, Fernando (2010). Manual de lenguaje jurídico-administrativo. Madrid : Dykinson
 - Cascón Martín, E. (2004). Manual del buen uso del español. Madrid: Castalia.
 - Cazorla Prieto, L. (2014). El lenguaje jurídico actual. Thomson Aranzadi.
 - Davis, F. (2006). La comunicación no verbal. Madrid: Alianza.
 - García Carbonell, R. (2001). Todos pueden hablar bien en público. Madrid: Edaf.
 - Gómez Quijano, A. (2009). Comunicación para ejecutivos. Las tres distancias de la comunicación en las organizaciones. Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias.
 - Instituto Cervantes. El libro del español correcto. Claves para hablar y escribir bien en español. Barcelona: Espasa, 2012.
 - Lázaro Carreter, F. (1997). El dardo en la palabra. Barcelona: Círculo de lectores.
 - Merayo, A. (1998). Curso práctico de técnicas de comunicación oral. Madrid: Tecnos.
 - Montolío, E. (2018). Manual de escritura académica y profesional (col. I y II). Ariel
- @font-face {font-family:"Cambria Math"; panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4; mso-font-charset:0; mso-generic-font-family:roman; mso-font-pitch:variable; mso-font-signature:-536870145 1107305727 0 0 415 0;}@font-face {font-family:Calibri; panose-1:2 15 5 2 2 4 3 2 4; mso-font-charset:0; mso-generic-font-family:swiss; mso-font-pitch:variable; mso-font-signature:-1610611985 1073750139 0 0 159 0;}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal {mso-style-unhide:no; mso-style-qformat:yes; mso-style-parent:""; margin:0cm; margin-bottom:.0001pt; mso-pagination:widow-orphan; font-size:12.0pt; font-family:"Calibri",sans-serif; mso-ascii-font-family:Calibri; mso-ascii-theme-font:minor-latin; mso-fareast-font-family:Calibri; mso-fareast-theme-font:minor-latin; mso-hansi-font-family:Calibri; mso-hansi-theme-font:minor-latin; mso-bidi-font-family:"Times New Roman"; mso-bidi-theme-font:minor-bidi; mso-fareast-language:EN-US;}MsoChpDefault {mso-style-type:export-only; mso-default-props:yes; font-family:"Calibri",sans-serif; mso-ascii-font-family:Calibri; mso-ascii-theme-font:minor-latin; mso-fareast-font-family:Calibri; mso-fareast-theme-font:minor-latin; mso-hansi-font-family:Calibri; mso-hansi-theme-font:minor-latin; mso-bidi-font-family:"Times New Roman"; mso-bidi-theme-font:minor-bidi; mso-fareast-language:EN-US;}div.WordSection1 {page:WordSection1;}Muñoz Machado, S. Libro de estilo de la justicia. RAE-Espasa.
- Puchol, L. (2008). Hablar en público. Madrid: Editorial Díaz de Santos.
- Ribeiro, L. (2011). La comunicación eficaz. Urano Seco, Manuel: Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española. Espasa Calpe, Madrid, 1990.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase visitar periódicamente o Campus Virtual co fin de estar atentos ás novidades da materia. Green Campus. 1. A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia: Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático. A entrega realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos. De se realizar en papel: Non se empregarán plásticos. Realizaranse impresións a dobre cara. Empregarase papel reciclado. Evitarase a impresión de borradores. 2. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. 3. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. 4. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores de ambos os sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas?). 5. Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. 6. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas. 7. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías